

LBRIS

We know
books

BIBLIOTECA PENTRU COPII

Kenneth Grahame

VÂNTUL PRIN SĂLCII

Traducere din limba engleză de
FRIDA PAPADACHE

LITERA
București

Cuprins

Capitolul I – Malul apei	5
Capitolul II – Drumul mare	23
Capitolul III – Pădurea Sălbatică	41
Capitolul IV – Domnul Bursuc	59
Capitolul V – Dulce casă	78
Capitolul VI – Domnul Broscoi	99
Capitolul VII – Cântărețul din nai la porțile dimineții	118
Capitolul VIII – Aventurile Broscoiului	133
Capitolul IX – Hoinari de tot felul	153
Capitolul X – Aventurile domnului Broscoi continuă	177
Capitolul XI – Lacrimi de căință și plan de bătaie	201
Capitolul XII – Întoarcerea lui Ulise	225
Tabel cronologic	245

The Wind in the Willows
Kenneth Grahame

Editura Litera
tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19
e-mail: contact@litera.ro
www.litera.ro

Vântul prin sălcii
Kenneth Grahame

Copyright © 2025 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactor: Justina Bandol
Corector: Ana Păunița
Copertă: Bell Studio
Tehnoredactare și prepress: Codruț Radu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GRAHAME, KENNETH
Vântul prin sălcii / Kenneth Grahame;
trad.: Frida Papadache. – București: Litera, 2025
ISBN 978-630-342-475-0
I. Papadache, Frida (trad.)
82-93-34-135.1

Capitolul I

Malul apei

Sobolul muncise din greu toată dimineața, scuturând, de primăvară, mica lui locuință. Întâi cu mătura, apoi cu cârpa; iar la urmă se cocoțase pe scări, pe mese și pe scaune cu o bidinea și o căldare de var și lucrase până ce-și simțise gâtul și ochii plini de praf, iar brațele îi atârnav grele și obosite. Primăvara plutea prin văzduh, deasupra lui, și zvâcnea în adâncul pământului, sub el și împrejurul lui, străbătând până și întunecoasa și micuța-i locuință cu suflul ei de neliniște și dor. Nu e de mirare deci că, deodată, Sobolul, zvârlind jos bidinea, zise:

– La naiba ! Să mă slăbească! Mai dă-o încolo de scuturătură!

Și o zbughi din casă, fără să-și pună măcar haina pe el. Parcă-l chema de sus un glas poruncitor, căruia nu i se putea împotrivi. Se îndreptă spre micul tunel ce ducea drept în sus și care, în cazul lui, corespundea drumului pentru trăsură, presărat cu pietriș, ce-l au animalele cu reședințe

mai aproape de soare și de aer. Zgârie, și zgândări, și râcâi, și săpă, și iar săpă, și râcâi, și zgândări, și zgârie, lucrând de zor cu lăbuțele și mormâind către sine: „Mergem sus! Mergem sus!”, până când – zdup! – botul îi răzbi la lumina soarelui, și se pomeni rostogolindu-se în iarba caldă a unei poiene mari.

„Frumos e!” își zise Sobolul. „E mai frumos decât să văruiești!” Razele soarelui îi cădeau fierbinți pe blană, adieri blânde îi mângâiau fruntea înfierbântată și, după pustnicia în care trăise timp atât de îndelungat, în casa lui de sub pământ, ciripirile vesele ale păsărelor îi izbeau urechea amorțită ca niște strigăte de bucurie. Se ridică dintr-o săritură pe toate patru picioarele dintr-odată și, pătruns de dragoste de viață și de bucuriile primăverii fără de văruială, își urmă drumul, străbătând poiana, până ajunse la gardul viu care mărginea capătul celălalt.

– Oprește-te! îi zise un iepure bătrân, postat în deschizătura gardului. Cincizeci de bani taxa de trecere pe șoseaua particulară!

Fu însă dat peste cap într-o secundă de către Sobolul nerăbdător și plin de dispreț, care continuă să țopăie de-a lungul celuilalt hotar al poienei, bătându-și joc de neamurile iepurelui, ce-și scosese în grabă căpșoarele din găurile lor să vadă care era obiectul litigiului.

– Spanac! le mai trânti el ironic, și dus fu, înainte ca iepurașii să fi putut găsi un răspuns demn și satisfăcător.

Începură atunci să se certe între ei.

– Ce dobitoc ești! De ce nu i-ai spus...?

– De ce nu i-ai spus tu...?

– Ar fi trebuit să-i amintești...

Și așa mai departe, cum se obișnuiește în asemenea cazuri; dar bineînțeles că era prea târziu, ca întotdeauna.

Părea totul prea frumos ca să fie adevărat. Sobolul hoinărea zorit de colo până colo prin poieni, de-a lungul hotarelor de tufișuri, prin pădurici, și găsea pretutindeni păsări clădindu-și cuibul, flori îmbobocind, frunze zvâcnind din muguri, toate voioase și lucrând cu spor. Și, în loc să-l mustre conștiința și să-i șoptească, înțepându-l ca un ghimpe: „Văruiala!”, el nu simțea decât ce încântător era să fi singurul leneș printre toți acești cetățeni gospodari.

Își simți fericirea fără de margini când, tot hoinărind fără nicio țintă, se văzu deodată la marginea unui râu ce venea cu apele mari. În viața lui nu mai văzuse un râu – acest animal neted și lucios, sinuos și puternic, care gonea și chicotea, care apuca toate câte le întâlnea în cale cu un gălgâit și le dădea iar drumul, în hohote de râs, ca să se arunce din nou spre alți tovarăși de joacă, ce se smulgeau la rândul lor din strânsoarea sa și erau iarăși prinși și ținuți. Totul era tremur și înfiorare, sclipiri și luciri, foșnet și vârtej, șoptă și spume. Sobolul era vrăjit, încântat, fascinat. Merse pe lângă râu cum mergi, când ești foarte mic, lângă cineva care te ține sub vraja unor povestiri minunate. Și, când, într-un sfârșit, obosi, se așeză pe

mal, în timp ce apa tot mai murmură fără de astâmpăr, spunându-i în șoaptă, una după alta, cele mai frumoase povești din lume, trimise din inima pământului spre a fi istorisite, în cele din urmă, mării celei veșnic nesățioase.

Și, cum ședea el pe iarbă și privea de-a curmezișul apei, ochii i se opriră la o gaură întunecoasă din celălalt mal, chiar deasupra marginii apei, și, visător, începu să se gândească ce simpatică locuință ar fi una ca asta pentru un animal cu puține nevoi, căruia i-ar plăcea să aibă o bomboană de reședință de vară pe malul apei, departe de zgomot și praf. În timp ce tot privea, ceva strălucitor și mic păru că sclipește în inima casei, dispăru, apoi sclipi din nou, ca o stea mititică. Dar cu greu putea fi o stea într-o poziție atât de ciudată; și prea era mică și strălucitoare ca să poată fi un licurici. În timp ce privea, luminița îi făcu semn și mărturisi astfel că era un ochi, în jurul căruia o fețișoară mică începu să prindă contur, ca un cadru în jurul unui tablou.

O fețișoară mică, oacheșă, cu mustăți.

O fețișoară rotundă și gravă, cu aceeași lumină în ochi care îi atrăsese întâi băgarea de seamă.

Urechi mici și curățele și păr bogat și mătăsos.

Era Șoarecele de apă!

Cele două animale stătură locului și se priviră cu luare-aminte.

– Bună-ziuă, Sobolule! zise Șoarecele de apă.

– Bună-ziuă, Șoarece! zise Sobolul.

– Nu vrei să vii până la mine? întrebă apoi Șoarecele.

– Ți-e ușor să vorbești, zise cam cu ciudă Sobolul, care era nou în ale apei.

Șoarecele nu răspunse nimic, ci se plecă, dezlegă o funie și o trase spre dânsul; apoi, ușurel, sări într-o barcă mică, pe care Sobolul nici n-o observase. Era vopsită cu albastru pe dinafară, cu alb pe dinăuntru, avea exact măsura a două animale și câștigă de îndată inima Sobolului, deși el nu-i înțelegea încă pe deplin rostul.

Șoarecele vâsli cu iscusință, trecu apa și opri barca. Apoi îi întinse Sobolului laba dinainte, în timp ce acesta cobora cu mare băgare de seamă.

– Ține-te de mine! zise el. Hai, acum pășește iute!

Spre marea lui mirare și încântare, o secundă mai târziu, Sobolul se văzu șezând în partea dinapoi a unei bărci adevărate.

– Ce zi minunată! zise el, în timp ce Șoarecele împinse barca de la mal, punând iarăși mâna pe vâsle. Știi că până acum n-am fost în viața mea într-o barcă?

– Cum? exclamă Șoarecele, rămânând cu gura căscată. N-ai mai fost... în viața ta... într-o... N-ai fost?... Asta-i bună, dar atunci ce-ai făcut?

– Este atât de plăcut? întrebă Sobolul cu sfială, deși începuse a se convinge când se rezemă de jilțul său și privi pe rând pernițele, verigile lor și tot dichisul nemaipomenit al bărcii care începuse să alunece ușor sub el.

– Plăcut? Nu există ceva mai minunat! zise solemn Șoarecele de apă, plecându-se înainte spre a lovi apa. Crede-mă, prietene, nu e nimic pe lume mai frumos decât să te lași dus de barcă. Să te lași dus, urmă el visător, doar dus... de barcă... să te lași dus...

– Ia seama, Șoarece! strigă Sobolul deodată.

Era prea târziu. Barca izbi malul cu toată puterea.

Visătorul, vâslașul cel vesel, zăcea în fundul bărcii, cu călcâiele în aer.

– ...dus de barcă... sau pe fundul ei, continuă Șoarecele, ridicându-se cu un zâmbet voios. În ea sau pe lângă ea, n-are importanță. Nimic nu pare să aibă importanță. Nimic nu pare să aibă importanță, asta-i frumusețea. Fie că pleci, fie că nu, fie că ajungi la destinație, fie că te trezești în altă parte sau că nu ajungi nicăieri, ai tot timpul ce să faci, și nu faci nimic deosebit; și, după ce ai sfârșit ce aveai de făcut, tot te mai așteaptă ceva, de care te poți ocupa dacă-ți place, dar de care ai prefera să nu te apuci. Ascultă! Dacă într-adevăr n-aveai nimic de gând pentru astăzi dimineață, ce-ar fi s-o luăm amândoi pe râu în jos și să petrecem ziua împreună?

Sobolul jucă din degetele de la picioare, în semn de bucurie, își întinse pieptul într-un suspin de mulțumire și se rezemă fericit înapoi, pe pernele moi.

– Ce minunat am să petrec! exclamă el. Să pornim de îndată!

– Stai nițel! strigă Șoarecele.

Petrecu funia de care era legată barca printr-un inel fixat la debarcaderul casei, se sui iar în gaura lui și reapăru după scurt timp, clătînându-se sub povara unui coș de trestie îndesat cu mâncare.

– Vără-l sub picioare! zise el către Sobol, în timp ce cobora coșul în barcă.

Apoi dezlegă funia și apucă din nou vâslele.

– Ce e înăuntru? întrebă Sobolul, care murea de curiozitate.

– Pui rece, răspunse Șoarecele scurt, limbă rece, vițel rece, șuncă fiartă, heringi marinați, salată, pateuri, rață sălbatică, mezeluri, bere, limonadă, sifon...

– Pentru numele lui Dumnezeu, oprește-te! strigă Sobolul în extaz. E prea mult!

– Crezi? întrebă Șoarecele, devenind serios. Cam atâta iau cu mine de obicei în excursii din astea mici; și celelalte animale veșnic spun că sunt zgârcit la porții.

Sobolul nici nu mai asculta. Absorbit de noua viață pe care o descoperea, îmbătat de scânteierea și tremurul râului, de mirosuri, sunete și soare, înmuiase o labă în apă, trăgând o dără lungă, și visa cu ochii deschiși. Șoarecele de apă, ca un bun tovarăș ce era, vâslea înainte și se silea să nu-l deranjeze.

– Îmi plac grozav hainele tale, băiatule, zise el, după ce trecuse în felul ăsta cam o jumătate de oră. Am de gând să-mi fac și eu o haină de gală din catifea neagră, îndată ce o să-mi permită mijloacele.

– Iartă-mă, zise Sobolul, făcând o efortare ca să revină la realitate. Trebuie să mă crezi foarte necioplit; dar toate astea sunt atât de noi pentru mine! Vasăzică asta e un râu!

– Râul, corectă Șoarecele.

– Și tu trăiești chiar lângă râu? Ce viață frumoasă!

– Lângă el, și cu el, și pe el, și în el, răspunse Șoarecele. El e totul pentru mine: frate și soră, mătuși și prieteni, mâncare și băutură și, bineînțeles, baie. E lumea mea, și nu-mi doresc alta. Ce nu are el nu mă interesează, și ce nu știe nu merită să fie știut. Doamne! cât de bine ne înțelegem! Iarna și vara, primăvara și toamna, în el găsesc neconținut plăceri și aventuri. Ce mai trai când vin apele mari, prin februarie, și pivnițele și subsolul meu se umplu doldora cu băutură ce n-o pot bea, iar apa roșcată trece clocotind pe lângă fereastra cu cea mai frumoasă vedere a dormitorului meu! Sau când apele scad din nou și lasă în urma lor petice de mâl, care miros a turtă dulce! Papura și buruienile înfundă canalele și pot să mă plimb pe toată albia râului fără să-mi ud picioarele. Unde mai pui că găsesc mâncare proaspătă și tot felul de lucruri scăpate din bărci de lumea nebăgătoare de seamă!

– Dar nu e cam plicticos uneori? îndrăzni să întrebe Sobolul. Doar tu și apa – și nimeni cu care să schimbi o vorbă!

– Nimeni cu care... Asta-i bună!... Dar trebuie să fiu înțelegător cu tine – zise Șoarecele, iertător. Ești nou

pe-aici și bine-nțeles că nu știi. E atât de aglomerat malul acuma, încât mulți au început să se mute. Nu, nu mai e ca pe vremuri, nici vorbă! Vidre, cocostârci, codobaturi, găinușe de apă; te întâlnești cu ei la tot pasul și veșnic te roagă careva să-i faci vreun bine; parcă n-ai avea și tu treburile tale!

– Dar acolo ce-i? întrebă Sobolul, arătând cu laba departe, spre o pădure ce tinea cu întuneric pajiștile unuia dintre maluri.

– Acolo? Nimica nu-i. E Pădurea Sălbatică, răspunse scurt Șoarecele. Noi, locuitorii malului, nu prea ne ducem pe-acolo.

– Nu sunt... hm... nu prea sunt de treabă cei de-acolo? întrebă Sobolul nițel îngrijorat.

– Da, răspunse Șoarecele, stai să vedem! Veverițele sunt cumsecade, și iepurii – unii din ei; printre iepuri sunt fel de fel... Ei, pe urmă e Bursucul. El trăiește chiar în inima pădurii și n-ar trăi altundeva nici să-l tai. Drăguțul de Bursuc! De el nu se leagă nimeni. Și bine face! adăugă cu tâlc.

– Dar cine ar putea să-l supere? întrebă Sobolul.

– De, vezi bine că mai sunt și alții, explică Șoarecele, cu oarecare șovăială. Nevăstuicile, jderii, vulpile și așa mai departe. Sunt și ei simpatici în felul lor, eu, unul, mă am bine cu ei; când ne întâlnim, stăm de vorbă și ne-nțelegem destul de bine, dar uneori își dau arama pe față... n-ai ce să le faci... Ei, și pe urmă... nu poți să te încrezi în ei, asta e!